

Kovács Imre: A Kuvasz múltja, jelene, jövője

A Kuvasz történelmi múltja.

1. Óshazától a Kárpát-medencéig

Az ember egyik legkorábban házasított állata a kutya, mely a farkas ősi tulajdonságait egyre inkább elhagyva, hű társa lesz az évezredek során. Minden bizonnyal az ősmagyaroknak is voltak kutyáik, ilyen vagy olyan tulajdonságokkal, kicsi vagy nagy termetben.

A kuvasz kialakulását is homály fedi, nem tudjuk pontosan mikor alakulhatott ki, valószínűsíthető, hogy az állattenyésztés fejlődésével szükség volt egy erőteljes csontozatú, gyors, az idegenekkel szemben bizalmatlan kutyára. Ázsia nomád népeinek legfőbb vagyona a háziállat volt, melyeket csak robusztus, rámenős kutyákkal tudtak megvédeni. Ezek a kutyák mind belső tulajdonságaiban, mind külső jegyeikben roppant mód hasonlíthattak a kuvaszhoz, mely alapján feltételezhető a közös ő.

Az ősmagarság finn-ugor szétválása idején még nem találtak nagytestű pásztorkutya leleteket, hanem csak spicc jellegű kutya maradványokat, amely az állattartás kezdetlegességére utal. Érdekeséggé válhat, hogy a rénszarvastenyésztő lappok, vogulok körében később sem alakult ki egy igazi, a ragadozók ellen is alkalmazható nyájőrző kutya, amely sikeresen vette volna fel a harcot, a rénszarvasokat veszélyeztető tundrai farkassal.

I. e. 2. évezred első felében (valószínűleg ó-iráni vagy ótörök közvetítéssel) ismerkedik meg az ugor ősnép az állattartással, de ebből az időszakból sincs tudomásunk nagytestű pásztorkutyáról.

Az ugor népek egységéből kiváló ősmagyarok i.e. I. évezred első felében kerültek kapcsolatba a török eredetű csuvas néppel. Őseink és a csuvas nép közel ezer esztendeig éltek egymás mellett. Valószínű hogy e néptől tanultuk el a fejlettebb állattenyésztést, melynek segítségével erre az időszakra tehető a kecske, juh és a szarvasmarha elterjedése is. Természetesen a nagy mennyiségű állatállomány őrzését már nem tudta a pásztor ellátni egyedül, szüksége volt a vadászatokon használt, kitartó, jó szimatú, szilárd szervezetű kutyájára.

Vannak olyan feltételezések melyek szerint e kapcsolat révén került birtokunkba a kuvasz őse, elnevezése pedig az egykori szomszédra utal.

Az állattenyésztésünk fejlődésével egyre inkább kiszorultunk az erdős övezetből, a ligetes, füves pusztákra tereltük állatainkat. Az itt élő török pásztornépektől újabb fortélyokat ellesvén, további nagyarányú fejlődést sikerült eszközölnünk állattartási technikánkba, így alakult ki a félnomád állattartásunk, mellyel bekapcsolódtunk a népvándorlás folyamatába is.

A levédiai tartózkodás idején már elődeinknek ismerniük és használniuk kellett a kuvasz jellegű pásztorkutyák őseit. Alkalmazását indokoltá teszi a megnövekedett állatállomány, valamint a nomád tartásából adódó

követelmény is. A szilajon tartott juh, marha és ló állomány őrzését és féken tartását ellátó kutyák, megbecsült társai voltak a pásztoroknak.

Itt lehet említést tenni, a Kaukázus, Dél-Urál és a Kárpátok által határolt, hatalmas pusztákon, és a hegyekben kialakult pásztorkutyákról.

A közös területen kialakult kutyafajták belső, és kicsi eltérésekkel külső tulajdonságai, megdöbbentő módon hasonlítanak egymásra, mind a kaukázusi juhász kutya, mind a török akbas rendkívül hasonlít a kuvaszhoz, sejtetvén a közös őst. Megvesztegethetetlen, rendkívül erőteljes, szívós, rendíthetetlenül bátor, betegségekkel szemben ellenálló, ugyanakkor intelligens kutyafajtákról van szó. Ezen kutyafajták őrzési stílusa is megegyezik, a rá bízott jószágot többször körüljárva, folyamatos mozgással őrzi.

Erre az időszakra tehető a kuvasz és a komondor szétválása is, ugyanis a juh őrzése és a szarvasmarha őrzése is más-más stílust követel. Ugyanis míg a juh lassabban legel és közzé vegyülve hatékonyabban védelmezhető, ezért erre a komondor „szakosodott”, ellenben a szarvasmarha és a ló őrzése, gyorsaságot, határozott, kíméletlen fellépést követelt a kuvasztól, mely őrzési tulajdonságait a mai napig megőrizte.

A ősmagyarok Etelközbe, majd a Kárpát-medencébe vonulásuk alatt, az állatállományuk tovább szaporodott, mely egyes kutatók szerint kb.10 milliós egyedszámú lehetett, a honfoglalásunk idején. Ehhez nagyszámú pásztorkutya társulhatott, meghatározó szerepet játszva a Kárpát-medence kutya populációjára. A Kárpát-medencében élő szlávok, főleg sertést tartottak, melyek nem igényeltek nagytestű pásztorkutyákat.

Fajtatörténeti szempontból egyedülálló a Fenékpusztán, 1978-ban felszínre hozott kuvasz jellegű kutya koponyája és csontjai, melynek alaktani jellemzői megegyeznek a mai kuvasz jellegzetességeivel. A háziállatok történetében is ritkaságszámba menő leletet vizsgáló tudós, Dr. Matolcsi János szerint „...ez a szóban forgó koponya kuvasz kutyánk honfoglalás kori ősének,„a bizonyítéka”.

A budapesti Mezőgazdasági Múzeumban látható csontokból megállapítható, hogy nemcsak a koponya, hanem a hátulsó végtagok is a mai kuvaszhoz hasonló arányokat mutatnak. A fenékpusztai kuvasz csontleletének jelentősége nemzetközi vonatkozásban is páratlan, ugyanis kevés kutyafajta múltját lehet 1100 évre visszamenőleg követni.

2. Véfrissítések

Mivel biztos, hogy eleink hoztak kuvaszhoz nagyon hasonló nagyszámú pásztorkutyákat a Kárpát-medencébe, így biztosak lehetünk benne, hogy az itt talált pásztorkutyák nem voltak jelentős hatással a kuvaszra.

Mindenképp meg kell említeni viszont, hogy a honfoglalás után Magyarországra települt, később magyarrá lett keleti eredetű nomád népek (jászok, kunok, besenyők) hozhattak magukkal kuvaszhoz hasonló pásztor ebeket, melyek a fajtára, tenyésztési szempontból jó hatással lehettek. Ugyanakkor ezek a kutyák voltak a kuvasznál az utolsó véfrissítések, mert a következő évszázadokban már nem került nomád állattartó nép a Kárpát-

medencébe. Tudomásunk szerint, még a török megszállás alatt sem került, a kuvaszhoz oly hasonló akbas, karabas vagy kangal a Kárpát-medencébe, mely hatással lehetett volna rá.

3. Elkülönítés, fajtaleírás, Buzzi Géza „felismerései”

Mint már említettem a komondor és a kuvasz évszázadokon keresztül őrizte a magyarság állatállományát, más-más fizikai és mentalitásbeli adottságokkal. Míg a komondor az alföldi juhnyájak mellett teljesített őrszolgálatot, addig a kuvasz főleg a hegy és dombvidéki háziállatok őrzésével volt megbízva, mely több mozgékonyt, ügyességet és önállóságot követelt a kutyától. Így a kuvasz főleg a tagoltabb térségek őrzőkutyája lett, melyre fejlett izomzata, bátorsága, szőrzetének tömörsége és nemkevésbé, intelligenciája tette alkalmassá. Az évszázadok folyamán, többféle néven említik a kuvaszt, pl.: simafejű komondor, selyemszőrű farkaseb, medvefogó, (Erdélyben, Kenéz Zoltán) vagy csak simán farkasebnek említik, igencsak megnehezítve a két fajta elkülönítését, nem tudván mikor, milyen kutyát takar a név. Ezt a gordiuszi csomót Buzzi Géza vágta ketté, egységesítve az őrzőkutyákat, és különválasztva a két fajtát. Ő volt az, aki elsőként publikálta a fajtánkénti eltéréseket, megteremtve az első fajtaleírásokat, melyet később Dr. Raitsits Emil, Dr. Abonyi Lajos és Anghi Csaba Geysa is átdolgozott, megteremtve a kuvasz mostani fajtaleírását.

A hűséges, bátor, megalkuvást nem tűrő, kuvasz, mivel eredeti feladata megszűnt, gazdaságok, gyárak, telepek, magánházak és személyek rendíthetetlen őrzője lett. Színe fehér, ritkábban csontszínű, marmagassága 70cm körüli (szukák kisebbek, a kanok nagyobbak), feje rendkívül tetszetős, erőt nemességet sugároz, felépítése lehetővé teszi hihetetlen munkabírását. A gazdájához és a családtagokhoz hűséges, toleráns, ugyanakkor az idegenekkel szemben bizalmatlan, és veszélyes is lehet, ha rossz szándékkal közelednek hozzá. A rabított személyeket, vagyontárgyakat az élete árán is megvédi. A kuvasz legjellemzőbb fajtajegye a feje, mely ék alakú, száraz, se nem durva, se nem finom, mandulavágású szeme „mosolygós”.

A rokon fajtáktól leginkább ez különbözteti meg.

4. Rokonfajták hasonlóságai, különbségei.

A rokon fajtákon belül két csoportot különíthetünk el. Egyrészt a régi őscentrumból származó külső tulajdonságaiban nagyon hasonló, belső értékeiben pedig szinte megegyező kutyákról van szó.

Másrészt pedig azon fajtákról beszélünk, amelyek már a Kárpát-medencéből „elszármazott” kuvaszból alakultak ki.

Az első csoport tagjai (a teljesség igénye nélkül): akbash, karabash, az eszténa kutya (a moldávok kutyája), kaukázusi juhászkutya, ezen fajtákról már tettem említést.

A második csoport már sokkal érdekesebb, mert ezek a fajták a kuvasz helyi „váfajai”. Érdekes, hogy ezek a fajták már csak fehér színben tenyésztettek, testarányaik, szinte megegyeznek a kuvaszéval, de a legfőbb különbség a szőr minősége és a fejszerkezet. A szlovák csuvacs hasonlít leginkább a kuvaszhoz, igaz hogy a marmagassága legkisebb a rokonfajták között. A tatrai juhászkutya már jobban különbözik, megnyilvánul ez a fej határozott stopvonalában, mely a homlokát igen erőteljessé teszi, és a szőrzete is egyenes lefutású, hosszabb, mint a kuvaszé. Említést érdemel még az abruzzoi juhászkutya is, mely több mint valószínű, hogy az észak itáliai mészárszérekre terelt szürkemarhákat kisérvé, őrizve, került arra a vidékre. Más állítások szerint ősi olasz kutya, mely az ókori Rómában is létezet már, de az Ázsiából származó kutyákhoz való rendkívüli hasonlósága, ezt kétségbe vonja.

A sporttenyésztés kezdete, nehézségei.

1. Első fajtaleírások, tenyésztés kezdete a 2. világháborúig

Az évszázadok során sokan, sokféleképpen írtak a magyar nagytestű pásztorkutyáinkról, mégis összekeverték sokszor a komondort és a kuvaszt. Arról sokan megemlékeztek, hogy két kiváló őrzőkutyánk van, de hogy melyik hogyan néz ki, azt már sokan összekeverték. A 19. század végére tisztázódott (a heves indulatokat kiváltó) fajtaleírás, melyet Buzzi Géza 1905-ben publikált először, befejezetnek tekintve a vitát, ezen időszaktól kezdve megindult az országos sporttenyésztés. A trianoni békeszerződés után, a kuvasz állomány döntő többsége a határokon kívülre került, nehéz helyzetbe hozva a hazai tenyésztőket, akik megpróbálták a kuvasz állomány mennyiségét növelni.

A 30-as évekre ez sikerült, bár a fajta igen heterogén lett, ezen próbáltak segíteni Erdélyből behozott, típusos egyedekkel. A 2. világháború előestéjére már sikerült egy szépszámú alapjaiban véve homogén állományt kitenyészteni, mely után már külföldön is érdeklődés mutatkozott. Így kerültek kuvaszok Németországba, Hollandiába, Belgiumba és az USA-ba is, ahol a mai napig is tenyésztik.

2. A világháború igazi vesztese

A 2. világháború kezdetén már szépszámú kuvaszállomány található Magyarországon, és a bécsi döntések következtében hazánkba visszakérültek, a visszacsatolt területen élő kuvaszok is. Írásos emlékek nemigen maradtak, hogy ekkor felhasználták-e ezeket a kutyákat tenyésztésre, bár nem lehetetlen.

A németek megszállása, majd a front átvonulása, viszont majdnem végzetes hatással volt a kuvasz állományra. A félelmet nem ismerő, bátor kuvaszok, életveszélyes ellenségei voltak, az élelmet kereső, rabló, fosztogató katonáknak, akik csak a kutya lelövése után jutottak be a tanyákba, majorságokba. Így a kuvasz állomány nagy része puskacső elé került, néhány példány maradt meg csak, itt-ott az országban. Nem tudjuk, hogy ezek az egyedek hogyan maradtak meg e viharos időszakban. Vajon a gazda tudatosan mentette meg a kutyáját, vagy esetleg ideggyenge „gyáva” volt a kutya. Mindenesetre az biztos, hogy a kuvasz állománya több ezres

egyedszámról, néhány tucatra redukálódott. Tudomásom szerint, a háború folyamán, ilyen veszteséget egyetlen kutyafajta sem szenvedett.

3. Újrakezdés „5” kutyával

A háború utáni állapotot jól tükrözi az állomány első felmérését. Állítólag 5 kuvaszt találtak tenyésztésre alkalmasnak az országban. A világegés utáni első kiállításon Dr. Márki Iván, a fajta egyik legnevesebb szaktekintélye bírált. Visszaemlékezése szerint, sírni tudott volna a felvezetett kuvaszok mennyisége és minősége láttán. Az első fajtafelélesztési lépés, Anghi Csaba nevéhez fűződik, aki mint a Fővárosi Állat és Növénykert főigazgatója létrehozta az „Állatkerti” tenyészetet. Az igazi áttörést azonban Kovács Antalnak köszönhetjük, aki mint a Gyapjúforgalmi Vállalat vezetője megalakította, a később világhírűvé vált „Gyapjús” kennelt. (11. ábra) A tenyésztés elindításához bejárták az egész országot, de csak 4 fajtatizsza kuvaszt tudtak vásárolni. Három év kemény munkája, az utódok szigorú szelektálása után alakult ki a törzsállomány, mellyel elindulhatott a tenyésztés. A tenyészet leghíresebb törzskanjája Gyapjús Morcos névre hallgatott. Igazán típusos fej, jó testarányok és kiváló vérmérséklet. Voltak hibái, amit ma már nehezen tudnánk tolerálni (fültartás), de a maga nemében és korában igazán ritka jó kuvasz volt. A Gyapjús kennelből kikerült kuvaszokkal javították az akkor működő tenyészeteket, és tulajdonképpen ezen kutyák leszármazottai a mai kuvaszpopuláció alapját képezik.

4. Azok a csodálatos nyolcvanas évek

A fajta regenerálása után, a 60-as, 70-es évekre sikerült a kuvaszt, újra megkedveltetni egyre több tenyészet alakult, létrehozva ezzel a minőségi tenyésztés feltételeit. Értelmezzük ezt a populáció növekedésének és a szelekció lehetőségének függvényében. A kuvasz állomány igazi csúcspontját, (a háború után) a 80-as években érte el, amikor is egy-egy nemzetközi kiállításon 120-150 kutyát bíraltak a hozzáértők. Magyarországon ekkora kultuszra vált kuvaszt tartani, nagyon sok családi háznak biztos őrzője lett. Ezekben az években szerették tisztelték a kuvaszt az emberek, és ez nemcsak a törzskönyves állományra volt igaz. Nagyon sok törzskönyv nélküli, de fajtatizsza kuvasz látott el őrző-védő feladatot mezőgazdasági telepek, gyárak és magánporták udvarán; méltón képviselve őseiket. Sajnos sok helyen azonban méteres láncon, szűk kennelben, számára méltatlan körülmények között tartották, melyet ezen önérzetes kutyák nehezen tűrtek; jogosan. Természetesen ezzel rossz hírének megalapozója lett, hiszen senki emberfia nem hajlandó bevallani ha vétett a kutyájával szemben. Az ország számos vidékén olyan nagy igény jelentkezett a kuvaszra, hogy a népsűrűség hatására számtalan tulajdonos a kutyák származását figyelembe nem véve pároztatta őket haszonszerzés végett, és így a számtalan vérfertőzésből adódóan sokszor ideggyenge állatok kerültek magánkézbe, az idegi problémákat hordozó egyedek, bizony néha megtámadták gazdáikat. Le kell szögezni, viszont azt a tényt is, hogy ezek az állatok nem a törzskönyves szigorúan szelektált állományból kerültek ki! A 80-as évek végére már számos tenyésztőnek sikerült, szakmai tapasztalata és tudása által, kialakítania egy nagyon jó minőségű, homogén

tenyészállat állományt; sok sikert és elismerést hozva tulajdonosuknak. Ezen időszakban évente átlagosan 2000-2400 kiskutyát törzskönyveztek fenntartva a stabil génállományt.

5. Hullámvölgy

A rendszerváltás után nagy változások történtek a kutyatenyésztés területén is. Számtalan divatkutya került be az országba, hátrébb szorítva a magyar őshonos kutyákat. Ez megmutatkozik az évente kiadásra kerülő törzskönyvek mennyiségében is míg '88-89-ben 2000 fölötti kiskutyát törzskönyveztek, addig ez a szám 2000-ben 276-ra csökkent. A nagyfokú érdektelenséget több okra lehet visszavezetni; lássunk belőle néhányat. A kilencvenes években a nyugatra nyitás hatásaként számos olyan kutyafajta került az országba, amelyek a kuvasszal megegyező feladatkörben alkalmazhatóak. Ezek a kutyafajták – igaz, hogy a népszerűségük csökkent egy-két év alatt – számos leendő tenyésztőt csábítottak el a kuvasztól. Sajnos ezen divat kutyatenyésztők egy része minden lehetőséget felhasználtak arra, hogy alaptalanul rágalmazzák a kuvaszt, ezzel hódítva teret maguknak. Nem tudni, hogy miért, de az akkori kuvasztenyésztők nem fogtak össze, és nem cáfolták az alaptalan vádakot, kiállva a kuvasz mellett; ez nagy hiba volt. A második ok, hogy sajnos ezen időszakban a vékony testű kicsi fejű „agárszerű” kutyák nyerték sorra a kiállításokat, szerepeltek a Best in show-ban, ezzel elkedvtelénítve a robosztusabb típusú kuvaszt kedvelőket és tenyésztőket.

A harmadik ok, hogy sajnos a tenyésztők régi nagy generációja kiöregedett, abbahagyta a tenyésztést a fenti okok miatt nem nagyon akadt utánpótlás.

Sajnos a tenyészetek drasztikus csökkenése a szelekciós bázis csökkenéséhez vezetett, ami a tenyésztés lehetőségeit is korlátozza. Természetesen a magyarok identitás tudatának hiányát is megsínylik a kuvaszok, csakúgy mint a többi gyönyörű magyar pásztorkutya fajtáink.

6. Napjaink

Jelen szakdolgozat írója az elmúlt 5 év folyamán számos kiállításon járt, ahol lehetősége volt megismerni az ország tenyészkutyaainak egy részét. A látottak alapján elmondható, hogy a kuvaszállomány minőségét tekintve, némi fejlődés tapasztalható. Ugyanakkor növelni kellene a tenyészetek számát és a populációt. A megismert sporttársakon kívül egyre több szimpatizáns vagy leendő tenyésztő is megjelenik, ami öröndetes. Ugyanakkor úgy látszik, hogy egyre nagyobb igény jelentkezik a hegyvidéki, robosztusabb, zömökebb típusú kuvasz iránt, szemben az alföldi nyúlánkabb, fürgébb típussal. Ez bírói felfogás kérdése, amit meg kell oldani. Problémát jelent azonban a megfelelő tenyészpárok kialakítása, mert kevés a jó minőségű, kifejezett fajta és ivari jelleget tükröző egyed, valamint a meglévők rokoni foka is ad némi aggodalomra okot. Ez a kevés tenyészállat viszont előrevetíthet egy nem túl vidám jövőképet.

Mi lesz veled kuvasz?

1. Sportkutya, munkakutya vagy házi kedvenc?

A kérdés jó, nagyon jó, mivel a kuvasz évszázadok óta őrzőkutya, és mert nemcsak a pásztort, hanem annak családtagjait is védte, ezért erre mint munkakutyát tanítani nem szükséges mert az őrzőmunka a génjeiben van. Ezért mint házi kedvenc is szóba jöhet családi házaknál, de szüksége van élettre. A gyerekekkel szemben, a jó körülmények között tartott kuvasz, kifejezetten toleráns. Nálunk is, a három éves fiam órákon keresztül játszott a kutyaházban a kuvasszal, ha a kutya megunt, akkor arrébb feküdt.

Sportkutyaaként is megállja a helyét, sok egyed az iskolában is bizonyította már képességeit. Különösen kényes viszont a gazdájával való kapcsolatra, ugyanis nem szereti a poroszos fegyelmező gyakorlatokat, de ha ráéreznek a vele való bánásmódra, akkor figyelemreméltó eredményeket érhet el.

Valamikor hazánkban a rendvédelmi szervek is alkalmazták a kuvaszt, de mivel egygazdás kutya, és nehezen viseli a gazdaváltást, emiatt a német juhászkutya nagyobb szerepet kapott, valamint a szőrzetének színe is gátló tényező volt.

A megfelelően szocializált, és tartott kuvasz, odaadó és hűséges társa lesz gazdájának. Bátran és rendületlenül őrzi a reá bízott területet és személyeket.

Sportkutyaaként pedig sok-sok fiatalnak okozhatna örömet, ha kihasználnák a benne rejlő fizikai és értelmi képességeket.

2. A népszerűsítés lehetséges irányelvei

A kuvasz egyidős a honfoglaláskor betelepült magyarsággal, ezért kell felemelnünk szavunkat az érdekében, hogy az utókor is ismerhesse ezen gyönyörű ősi pásztorkutyánkat. A kuvasztenyésztőkre hatalmas feladat hárul, nekik kell népszerűsíteni, és megőrizni a fajtát, de már lassan a megőrzés is nehézségekbe ütközik. Nehéz megfelelő tenyészállatot találni, idegen vérvonalat pedig kifejezetten problémás. Ezért kellene most a társadalommal össze fogva népszerűsíteni a kuvaszt, mert egy-két tenyésztő önfeláldozó, elhivatott munkája kevés. Lehetőségeket kell keresni a többi magyarfajta kutyát tenyésztőkkel, szervezetekkel arra, hogy együtt vezessük vissza a köztudatba; vannak magyarfajta kutyák is a világon. Egyik szebb, mint a másik, sőt gyönyörűek! Hol van az identitásunk? Mit tegyünk? Esetleg közös szövetséget alkotva lépünk fel érdekükben, mivel a magyar állam „[nemzeti kincse](#)” nyilvánította őket. Talán valamiféle állami segítségnyújtást lehetne igénybe venni. Ezen támogatás nem fontos, hogy pénz legyen; lehetne esetleg, a magyar fajtákat bemutató

kisfilm az állami vagy kereskedelmi televízióban. Ne csak akkor vegyük észre értékeinket, mikor már alig lehet érte tenni valamit. Hungarikumnak nevezni szép... és, tovább mit teszünk?

Ugyanakkor vannak más lehetőségek is, mint például a magyar fajtákkal ügyességi feladatokat bemutató csoport, mely amerre jár, osztatlan sikert arat bemutatójával. Természetesen egy-egy „őrült” saját költségén, saját örömeire! Ébresztő! Alig vagyunk!

Vajon az őrző-védő szolgálatok által alkalmazott rottweilerek, dobermannok mennyivel jobbak, mint a kuvasz vagy a komondor? Miért kell őket favorizálni, amikor a magyar pásztorkutyák semmivel sem rosszabbak, sőt! A színük sem lehet akadály, mert az őrzött terület határán jól láthatóan fel kell tüntetni, hogy kutyával védett terület, és ha valaki bemegy, annak mindegy, hogy milyen színű kutya akadályozza meg rossz szándékában.

Azt sem értem, hogy a mezőgazdasági vállalkozók miért nem kuvaszt vagy komondort tartanak, drága gépeik, terményeik őrzésére. Sok mg. telepen tartanak ilyen vagy olyan kutyát, aztán meg bosszankodnak, ha eltűnik valami. Jó kerítés, két kuvasz a portára, és megszűnik a gond!

Azt sem értem, hogyha a spanyol királyi család értékeit kuvasszal őriztetik, akkor a magyar állam miért nem bízik képességeiben. Mert magyar? Nemzeti fajtánk? De sok ország lenne büszke rájuk, ha az ő nemzeti 1100 éves állattenyésztő kultúrájuk hírét képezhetnék.

Vagy a tehetőseknek miért kell idegen, betanított kutyákkal védeniük több százmillió ingatlanjaikat, miért nem védik azt kuvasszal vagy komondorral, ezzel is bizonyítva magyarságukat, nemzetéhez tartozásukat.

Sok-sok kérdést lehetne még feltenni, de sajnós nincs értelme.

Egy viszont biztos: népszerűsíteni kell a magyarfajta kutyákat, mert ha nem teszünk semmit, eljöhét az az idő, amikor végleg eltűnhetnek mellőlünk.

Sajnos a jelenlegi tendencia ezt mutatja. Ki lesz a felelős? Mi?